

HABILITÁCIÓS ELŐADÁS, 1. TÉMA

Állandó együtthatós lineáris közönséges differenciálegyenlet-rendszerek szimbolikus megoldása

Lóczy Lajos

2018. április 30.

Tantárgy

Közönséges differenciálegyenletek numerikus megoldása
(Programtervező informatikus szak, MSc Modellalkotó szakirány)

Az előadás célja és vázlata (45 perc)

Az állandó együtthatós lineáris közönséges differenciálegyenlet-rendszerek számos gyakorlati probléma modellezésében játszanak fontos szerepet. Az előadásban első- és másodrendű $n \times n$ -es rendszerek, illetve kezdetiérték-feladatok megoldására helyezzük a hangsúlyt.

Az $n = 1$ skaláris esetben jól ismert, hogy exponenciális vagy trigonometrikus függvényekkel hogyan fejezhető ki a megoldás. Kiderül, hogy ezek a formulák $n > 1$ esetén is érvényben maradnak, ha alkalmas módon értelmezzük egy A négyzetes mátrix $f(A)$ függvényét.

Az előadásban áttekintjük az $f(A)$ mátrix néhány lehetséges definícióját és tulajdonságait: hatványsorok, a Jordan-felbontás, interpoláció, vagy integrálformulák segítségével.

Konkrét példákon illusztráljuk mátrixok exponenciális függvényének, szinuszának, koszinuszának, négyzetgyökének, illetve logaritmusának többféle módon történő kiszámítását, így adva explicit képletet a differenciálegyenlet-rendszerek analitikus megoldására.